

SİRKÜLER NO: POZ-2023 / 50

İST, 16.03.2023

ÖZET:

- **12 Mart 2023 tarih ve 32130 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 7440 sayılı “Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun” ile depremin oluşturduğu etkilerin giderilmesini temin etmek amacıyla tek seferlik ek kurumlar vergisi ve depremden zarar görenlere yönelik istisna ve indirimler getirilmiştir.**

7440 SAYILI KANUNUN EK KURUMLAR VERGİSİ VE DEPREM BÖLGESİNE İLİŞKİN İSTİSNA VE İNDİRİMLERE İLİŞKİN DÜZENLEMELERİ

7440 sayılı Kanunun 10 uncu maddesinin (27) numaralı fıkrası ile depremin oluşturduğu etkilerin giderilmesini temin etmek amacıyla tek seferlik ek vergi getirilmiştir.

1. Ek Kurumlar Vergisi

Kurumlar vergisi mükellefleri tarafından, 2022 yılına ilişkin kurumlar vergisi beyannamesinde gösterilmek suretiyle, KVK ile diğer kanunlarda yer alan düzenlemeler uyarınca kurum kazancından indirim konusu yapılan istisna ve indirim tutarları ile KVK’nın 32/A maddesi kapsamında indirimli kurumlar vergisine tabi matrahları üzerinden, dönem kazancı ile ilişkilendirilmeksizin %10 oranında, KVK’nın 5/1-a maddesinde düzenlenen istisna ile yurt dışından elde edilen ve en az %15 oranında vergi yükü taşıdığı tevsik edilen istisna kazançlar üzerinden ise %5 oranında ek vergi hesaplanacaktır.

Bu verginin ilk taksiti kurumlar vergisinin ödeme süresi içinde, ikinci taksiti bu süreyi takip eden dördüncü ayda ödenecektir. Buna göre normal hesap dönemine sahip kurumlar vergisi mükellefleri tarafından ek verginin ilk taksidi 2 Mayıs 2023 tarihine, 2. taksidi ise 31 Ağustos 2023 tarihine kadar ödenecektir.

Özel hesap dönemi tayin edilen mükelleflerde bu vergi, 2023 yılı içinde sona eren hesap dönemi için verilmesi gereken beyannamelerde gösterilmek suretiyle uygulanır.

Bu vergi gider ve indirim olarak dikkate alınamayacak ve hiçbir vergiden mahsup edilemeyecektir.

2022 yılına ilişkin kurumlar vergisi matrah artırımında bulunulması, bu Kanunun 10 uncu maddesinin 27 nci fıkrası uyarınca alınacak ek vergi için bu döneme ilişkin inceleme ve tarhiyat yapılmasına engel teşkil etmeyecektir.

Ek kurumlar vergisine tabi olmayan istisna ve indirimler

KVK'nın 5 inci maddesinin birinci fıkrasının; (d), (i), (j) ve (k) bentleri ile geçici 14 üncü maddesi kapsamındaki istisnalar, aynı Kanunun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının; (b), (c), (ç), (d), (e), (f), (g) ve (h) bentleri kapsamındaki indirimler, GVK'nın geçici 61 inci maddesi kapsamında tevkifata tabi yatırım indirimi istisnası, ilgili kanunları uyarınca kurum kazancından indirilebilen bağış ve yardımlar ile 10/7/2018 tarihli ve 1 sayılı cumhurbaşkanlığı teşkilatı hakkında cumhurbaşkanlığı kararnamesinin 407 nci maddesi kapsamında tanımlanan mikro ve küçük işletmelerin teknoloji geliştirme bölgeleri ile Ar-ge ve tasarım merkezlerinden elde ettikleri istisnaya ve indirimle konu kazançları üzerinden bu vergi hesaplanmayacaktır.

Yukarıda madde numaraları verilen ek vergi hesaplanmayacak istisna ve indirimler aşağıdadır:

- Türkiye'de kurulu yatırım fonları veya ortaklıklarının portföy işletmeciliğinden doğan kazanç istisnası (KVK 5/1-d)
- Kooperatiflerin risturn istisnası (KVK 5/1-i)
- Her türlü taşınır ve taşınmaz malların sat-kirala-geri al işlemlerinden doğan kazanç istisnası (KVK 5/1-j)
- Kira sertifikası ihracı amacıyla varlık ve hakların satışından doğan kazançlara ilişkin istisnası (KVK 5/1-k)
- Kur korumalı mevduat hesaplarından sağlanan kazançlara ilişkin istisna (KVK geçici madde 14)
- 3289 sayılı Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun ile 3813 sayılı Türkiye Futbol Federasyonu Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun kapsamında yapılan sponsorluk harcamaları (KVK /10-b)
- Genel ve özel bütçeli kamu idarelerine, il özel idarelerine, belediyelere ve köylere, Cumhurbaşkanınca vergi muafiyeti tanınan vakıflara ve kamu yararına çalışan dernekler ile bilimsel araştırma ve geliştirme faaliyetinde bulunan kurum ve kuruluşlara makbuz karşılığında yapılan %5 ile sınırlı bağış ve yardımlar (KVK /10-c)

- Okul, sağlık tesisi, öğrenci yurdu ile çocuk yuvası, yetiştirme yurdu, huzurevi ve bakım ve rehabilitasyon merkezi yapımı veya bu tesislerin inşası için yapılan bağış ve yardımlar (KVK /10-ç)
- Kültür ve turizm amaçlı bağış ve yardımlar (KVK /10-d)
- Cumhurbaşkanınca başlatılan yardım kampanyalarına makbuz karşılığı yapılan yardım ve bağışlar (KVK /10-e)
- Türkiye Kıızılay Derneğine ve Türkiye Yeşilay Cemiyetine makbuz karşılığı yapılan nakdi bağış veya yardımlar (KVK /10-f)
- Girişim sermayesi fonu indirimi (KVK /10-g)
- Korumalı işyeri indirimi (KVK /10-h)
- Gelir Vergisi Kanununun geçici 61 inci maddesi kapsamında tevkifata tabi yatırım indirimi istisnası
- İlgili kanunları uyarınca kurum kazancından indirilebilen bağış ve yardımlar
- 10/7/2018 tarihli ve 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesininin 407 nci maddesi kapsamında tanımlanan mikro ve küçük işletmelerin teknoloji geliştirme bölgeleri ile Ar-ge ve tasarım merkezlerinden elde ettikleri istisnaya ve indirim konu kazançlar

Ek vergiden muaf mükellefler

6/2/2023 tarihi itibarıyla, Adana, Adıyaman, Diyarbakır, Elazığ, Gaziantep, Hatay, Kahramanmaraş, Kilis, Malatya, Osmaniye ve Şanlıurfa illeri ile Sivas İlinin Gürün İlçesinde kurumlar vergisi mükellefiyeti bulunanlar ek vergiden muaf tutulmuştur.

2. Deprem bölgesine ilişkin istisna ve indirimler

7440 sayılı Kanununun 10 uncu maddesi ile 6/2/2023 tarihinde Kahramanmaraş İlinde meydana gelen depremler nedeniyle Hazine ve Maliye Bakanlığınca mücbir sebep hali ilan edilen yerlere ilişkin olarak aşağıdaki indirim ve istisnalar getirilmiştir.

a) Depremden etkilenen personele işveren tarafından yapılan nakdi ve aynı yardımlar

Depremden, kendisi, eşi, çocuğu veya anne ve babası etkilenen hizmet erbabına, işverenler tarafından 6/2/2023 ila 31/7/2023 tarihleri arasında (bu tarihler dahil) mevcut ücret, prim, ikramiye gibi ödemelerine ilave olarak yapılan aynı yardımlar ile toplam tutarı 50.000 Türk lirasını geçmeyen nakdi yardımlar 5510 sayılı Kanuna göre prime esas kazançta dahil edilmeyecektir. Bu yardımlar üzerinden GVK uyarınca gelir vergisi ve damga vergisi alınmayacaktır.

b) Depremden etkilenenlerin bedelsiz kullanımına bırakılan konutlara emsal kira bedeli esas uygulanmaması

6/2/2023 tarihi itibarıyla mücbir sebep ilan edilen yerlerde yerleşim yeri bulunan gerçek kişilerin, ikamet etmeleri amacıyla bedelsiz kullanımına bırakılan konutlara ilişkin olarak 2023 yılı gelirlerine uygulanmak üzere GVK'nın 73 üncü maddesinde belirtilen emsal kira bedeli esas uygulanmayacaktır.

c) Depremden etkilenenlere bireysel emeklilik sisteminden yapılan ödemeler üzerinden gelir vergisi tevkifatı yapılmaması

Depremlerde veya bu depremlerdeki yaralanmalara bağlı olarak daha sonraki tarihlerde vefat edenlerin mirasçılarına, tüzel kişiliği haiz emekli sandıkları, yardım sandıkları ile sigorta ve emeklilik şirketleri tarafından ve bireysel emeklilik sisteminden, 6/2/2023 tarihinden itibaren yapılan ve GVK'nın 75 inci maddesinin ikinci fıkrasının (15) ve (16) numaralı bentlerinde sayılan menkul sermaye iradı kapsamındaki ödemeler üzerinden gelir vergisi tevkifatı yapılmayacaktır.

ç) Veraset ve intikal vergisi istisnası

Depremlerde veya bu depremlerdeki yaralanmalara bağlı olarak daha sonraki tarihlerde vefat edenlerin mirasçılarına veraset yoluyla intikal eden mallar ile vefat eden hizmet erbabının eş, çocuk, anne ve babasına işverenler tarafından 6/2/2023 ila 31/7/2023 tarihleri arasında (bu tarihler dâhil) yapılan yardımlar veraset ve intikal vergisinden istisnadır. Bu intikaller nedeniyle veraset ve intikal vergisi beyannamesi verilmeyecek, ilişik kesme belgesi aranmayacaktır.

d) Deprem nedeniyle zayı olan yasal defter ve belgeler için yapılacak işlemler

Türk Ticaret Kanununa (TTK) ve Vergi Usul Kanuna (VUK) göre tutulması ve tasdiki zorunlu defterleri ile kullanmak mecburiyetinde bulunduğu belgeleri 6/2/2023 tarihinde Kahramanmaraş İlinde meydana gelen depremler nedeniyle zayı olan mükellefler, durumu öğrendiği tarihten itibaren 31/7/2023 tarihine kadar (bu tarih dâhil) yetkili mahkemeden kendisine bir belge

verilmesini isteyebilecektir. Mahkeme bu talebi ivedilikle görüşür ve gerekli gördüğü delillerin toplanmasını da emredebilecektir.

Ancak bu yerlerde bulunan mükellefin il veya ilçe idare kurullarından defter ve belgelerinin zayi olduğuna ilişkin olarak alacağı belge de yetkili mahkemeden alınmış belge hükmündedir. Böyle bir belge almamış olan mükellef, defterlerini ve belgelerini ibrazdan kaçınmış sayılır. Defter veya belgelerinin iş yerinde veya 3568 sayılı Kanun uyarınca yetkili meslek mensubunun faaliyetlerini yürüttüğü yerde zayi olduğunu beyan eden mükellef, ilgili mahkemeye veya il/ilçe idare kuruluna başvurduğunu gösteren belge ile yeni defterlerin açılış onayını notere yaptırabilir. Şu kadar ki ilgili mahkeme veya kurullarca defter ve belgelerin zayi olmadığına karar verilmesi halinde mükellef, defter ve belgelerini ibrazdan kaçınmış sayılır.

Bu kapsamda yapılan yeni defterlerin tasdiki işleminden Harçlar Kanunu hükümlerine göre noter harcı, 1512 sayılı Noterlik Kanununa göre her ne adla olursa olsun noterlik ücreti alınmayacaktır.

TTK ve VUK kapsamında tutulması ve tasdiki zorunlu olup elektronik ortamda tutulan defterlerden, Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından muhafaza edilen ya da muhafaza edilmek üzere anılan Bakanlığa elektronik ortamda iletilen defterler bakımından bu madde hükümleri uygulanmayacaktır.

e) Ticaret sicil harçları ve Ticaret Sicil Gazetesinde yayımlanan ilanlara ilişkin ücretlerin alınmaması

6/2/2023 tarihinde Kahramanmaraş İlinde meydana gelen depremler nedeniyle Hazine ve Maliye Bakanlığınca mücbir sebep hali ilan edilen yerlerde bulunan ticaret sicili müdürlüklerine kayıtlı ticari işletme, ticaret şirketleri ve şubelere ilişkin olarak;

a) Adres değişikliği, aynı il sınırları içindeki ticaret sicili müdürlükleri arasında yapılacak merkez nakli, tasfiye ve terkin işlemlerinden,

b) Deprem nedeniyle vefat edenlerin işletmenin sahibi, yönetim organı üyesi veya işletmeyi temsile yetkili olduğu hallerde, ticaret sicilinde bu kişilere ilişkin yapılacak değişikliklerden ve vefat eden kişilerin sahibi olduğu payların miras nedeniyle geçişine ilişkin yapılacak tescil işlemlerinden,

c) (a) ve (b) bentlerinde sayılan işlemler sonucunda düzenlenecek ticaret sicili kayıtlarına ilişkin belgelerden,

31/7/2023 tarihine kadar (bu tarih dâhil) 492 sayılı Kanuna göre ticaret sicil harçları ile 5174 sayılı Kanunda öngörülen herhangi bir ücret ve gerçekleştirilen tescil, değişiklik ve terkin

işlemlerine ilişkin Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde yayımlanacak ilanlardan ilan ücreti alınmayacaktır.

f. Esnaf ve sanatkârlardan tescil, tadil ve terkin işlemleri ile sicil tasdiknamesinden harç ve Esnaf ve Sanatkârlar Sicil Gazetesinde yayımlanacak ilanlardan ilan ücreti alınmaması

6/2/2023 tarihinde Kahramanmaraş İlinde meydana gelen depremler nedeniyle Hazine ve Maliye Bakanlığınca mücbir sebep hali ilan edilen yerlerde 5362 sayılı Kanun hükümlerine göre faaliyet gösteren ve depremden zarar gören esnaf ve sanatkârlara ilişkin olarak; aynı il sınırları içindeki tescil, tadil ve terkin işlemleri ile sicil tasdiknamesinden 31/7/2023 tarihine kadar (bu tarih dahil) anılan Kanunda öngörülen harç, herhangi bir ücret ve gerçekleştirilen tescil, tadil ve terkin işlemlerine ilişkin Esnaf ve Sanatkârlar Sicil Gazetesinde yayımlanacak ilanlardan ilan ücreti alınmayacaktır.

g. Deprem bölgesinden olan alacakların şüpheli alacak sayılması

6/2/2023 tarihinde Kahramanmaraş İlinde meydana gelen depremler nedeniyle Hazine ve Maliye Bakanlığınca mücbir sebep hali ilan edilen yerlerde; gelir ve kurumlar vergisi yönünden mükellefiyet kaydı bulunan kişilerden veya gelir vergisi mükellefiyeti bulunmayan ancak yerleşim yeri bu yerlerde olan gerçek kişilerden ya da kuruluş ve faaliyet yeri bu yerlerde bulunan kurumlar vergisi mükellefiyeti olmayan teşekküllerden alacağı bulunan mükellefler, açılan tespit davası üzerine mahkeme tarafından borçlunun mal varlığının en az üçte birini kaybettiğine yönelik verilmiş bir karar bulunması şartıyla, deprem tarihinden önce doğmuş olan ve varlığı VUK'da sayılan belgeler ile tevsik edilen alacaklarını aynı Kanununun 323 üncü maddesinde yer alan hükümlere göre dava veya icra safhasında bulunan alacak kabul ederek, bu alacakları için pasifte karşılık ayırabilir.

İşletme hesabı esasında defter tutan mükellefler, bu fıkra kapsamında tespit edilen şüpheli alacaklarını defterlerinin gider kısmına kaydedebilirler.

h. Depremlerde yıkılan veya ağır ya da orta hasarlı binalara ve ağır hasar görenek kullanılamaz duruma gelen taşıtlara ilişkin bazı vergi, ceza ve faizlerin terkin edilmesi

6/2/2023 tarihinde Kahramanmaraş İlinde meydana gelen depremler nedeniyle Hazine ve Maliye Bakanlığınca mücbir sebep hali ilan edilen yerlerde, depremlerde yıkılan veya ağır ya da orta hasarlı binalara ve ağır hasar görenek kullanılamaz duruma gelen taşıtlara ilişkin olup 6/2/2023 tarihinden önce tahakkuk eden ve bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş bulunan emlak vergisi, taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına katkı payı, çevre temizlik vergisi ve motorlu taşıtlar vergisi ile bu alacaklara ilişkin vergi cezası, gecikme faizi, gecikme zammı terkin edilir ve

taşıtlar üzerinde 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre vergi dairelerince tatbik edilmiş hacizler kaldırılacaktır.

Bu kapsama giren taşıtlara 6 Şubat 2023 tarihinden önce 2918 sayılı Kanunun 116 ncı maddesine göre verilen trafik idari para cezası ile 6001 sayılı Kanunun 30 uncu maddesine göre verilen idari para cezaları ve bu cezanın verilmesine ilişkin geçiş ücreti ile gecikme zammı alacakları için de uygulanacaktır.

Bu düzenlemeler yayımı tarihinde (12 Mart 2023) yürürlüğe girmiştir.

Söz konusu kanuna aşağıdaki bağlantıdan ulaşabilirsiniz.

<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/03/20230312-1.pdf>

Saygılarımızla...